

Planer og budget 2019

Sammenfatning

Nordisk
Ministerråd

Planer og budget 2019 – Sammenfatning

PolitikNord 2019:715

ISBN 978-92-893-6037-1 (PRINT)

ISBN 978-92-893-6038-8 (PDF)

ISBN 978-92-893-6039-5 (EPUB)

ISSN 1904-0040

<http://dx.doi.org/10.6027/PN2019-715>

© Nordisk Ministerråd 2019

Layout: Erling Lynder

Tryk: Rosendahls

Printed in Denmark

Det nordiske samarbejde

Det nordiske samarbejde er en af verdens mest omfattende regionale samarbejdsformer. Samarbejdet omfatter Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige samt Færøerne, Grønland og Åland.

Det nordiske samarbejde er både politisk, økonomisk og kulturelt forankret, og er en vigtig medspiller i det europæiske og internationale samarbejde. Det nordiske fællesskab arbejder for et stærkt Norden i et stærkt Europa.

Det nordiske samarbejde ønsker at styrke nordiske og regionale interesser og værdier i en global omverden. Fælles værdier landene imellem er med til at styrke Nordens position som en af verdens mest innovative og konkurrencedygtige regioner.

Nordisk Ministerråd

Nordens Hus

Ved Stranden 18

1061 København K

www.norden.org

Download og bestil nordiske publikationer: www.norden.org/nordpub

Planer og budget 2019 – Sammenfatning

Indholdsfortegnelse

Planer og budget 2019	4
Budgettets totalramme og budgettet fordelt på budgetsektorer	6
Sammenstilling af budget 2019 og 2018 (årets priser)	7
Hovedlinjerne i budgettet 2019	9
Nordisk Ministerråds politiske prioriteringer 2019	11
Drøftelser med Nordisk Råd om Nordisk Ministerråds budget 2019	13
Budgettets indtægter og landenes indbetalinger	14
Landenes prognosticerede indbetalinger i national valuta	15
Udviklingen i Nordisk Ministerråds budget	17
Budgettets udvikling i perioden 2007-2019	18
Udviklingen i udisponerede midler 2014-2017	20
Likviditetens udvikling	22
Oversigt over Nordisk Ministerråds budget på budgetpostniveau	23
Bilag 1: De nordiske institutioners bevillinger i national valuta	30
Bilag 2: Valutakurser og inflationssatser 2019	31

Planer og budget 2019

Det nordiske samarbejde har i de seneste år været præget af et gennemgribende reformarbejde. I september 2016 godkendte de nordiske samarbejdsministre *Nyt Norden 2.0*, som er det næste skridt i dette arbejde. Heraf fremgår, at Nordisk Ministerråds budget skal bruges på en mere dynamisk måde, som er relevant for de nordiske regeringer, erhvervslivet og civilsamfundet. Det stiller således nye krav om fleksibilitet i budgettet med henblik på at møde de aktuelle samfundsudfordringer.

I maj 2017 blev der derfor indledt en proces for at identificere områder med behov for særlige strategiske satsninger. På baggrund af indspil fra samtlige ministerråd blev der identificeret tre særligt prioriterede områder: digitalisering, mobilitet og profilering af Norden i udlandet. Dette afspejles i budgettet for 2019 i form af en omprioritering, hvor 30 millioner DKK afsættes til initiativer, som skal styrke arbejdet på disse områder. Omprioriteringen er dels sket ved en nedskæring på 1 procent på samtlige budgetområder, dels ved målrettede nedskæringer samt endelig gennem prioritering af midler, som er blevet frigjort fra afsluttede projekter.

På digitaliseringsområdet skal ad hoc-ministerrådet, som blev etableret i 2017, lede og koordinere indsatserne inden for digitaliserings samarbejdet, og samtidig styrkes arbejdet inden for flere andre politikområder.

Mobilitetsarbejdet skal bidrage til at styrke arbejdet for at opfylde statsministrenes vision om Norden som verdens mest integrerede region.

Der er en stor efterspørgsel på Norden, både i Norden og internationalt. Fokus i 2019 vil fortsat ligge på statsministerinitiativet "Nordiske løsninger på globale samfundsudfordringer". Initiativet er nært forbundet med det nye nordiske samarbejdsprogram med henblik på at leve op til FN's verdensmål inden for rammerne af arbejdet med 2030-agendaen og arbejdet med profilering og positionering af Norden, som fortsætter med uformindsket styrke. Internationale spørgsmål og EU-spørgsmål af fælles interesse står på dagsordenen i samtlige ministerråd. Inden for rammerne af det internationale arbejde vil samarbejdet med Nordens nabo-lande fortsat udvikles i 2019.

Et eksempel på en indsats i forhold til aktuelle samfundsudfordringer er det nordiske samarbejde om integra-

tion af flygtninge og indvandrere, som blev initieret i 2016, og som forlænges og fortsætter i 2019-2021. Fortsatte aktiviteter inden for rammerne af det arbejde, som er udført for at styrke demokrati, inklusion og sikkerhed, vil desuden videreføres inden for rammerne af dette arbejde.

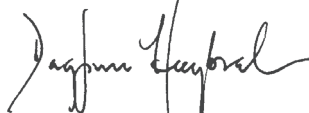
I de senere år er der blevet udarbejdet en række strategiske analyser på forskellige politikområder. Det har vist sig at være en effektiv måde at identificere fremtidens behov for nordisk samarbejde på. I 2019 vil der derfor stadig afsættes midler til at følge op på eksisterende analyser af arbejdsmarkeds-, energi-, miljø- og socialområdet, samt for at muliggøre en ny analyse på endnu et område.

Som et led i reformarbejdet har det fælles nordiske budget fået en tydeligere mål- og resultatstruktur. Samtidig fremmer budgetprocessen en tidligere dialog og involvering af både fagsektorerne og Nordisk Råd. I budgetforslaget for 2019 tydeliggøres det desuden, hvordan budgettet forventes at bidrage til de tværgående strategier for bæredygtig udvikling, børn og unge samt ligestilling.

Der har været en god og konstruktiv dialog gennem hele budgetprocessen med Nordisk Råd. I den årlige diskussion med Nordisk Råd i efteråret 2018 om Nordisk Ministerråds budget blev man enige om et kompromis. Dette kompromis er i sin helhed inkluderet i budgetbogen.

Den totale ramme for budgettet er på samme niveau som for 2018. Ordningen med et prioriteringsbudget, som også omfatter formandskabslandets projekter, fortsætter i 2019 under det islandske formandskab.

En ekstern evaluering, som blev gennemført i 2018, viser, at reformarbejdet har været meget vellykket og givet tydelige resultater. Nordisk Ministerråd fungerer bedre og kan med et mere fleksibelt budget reagere hurtigere og dermed satse på prioriterede politikområder. Med dette budget for 2019 får det nordiske samarbejde forudsætninger for at tage yderligere skridt mod et mere effektivt, dynamisk og relevant samarbejde.

Dagfinn Høybråten
Nordisk Ministerråds generalsekretær

Budgettets totalramme og budgettet fordelt på budgetsektorer

Nordisk Ministerråds ramme for 2019 er i alt **956.679 TDKK** (2019-niveau), som er uændret realramme i forhold til budget 2018.

Rammen kan specificeres således:

Sammensætningen af den samlede ramme	TDKK
Vedttaget budget 2018 i 2017-niveau	950.862
Prisomregningseffekt til 2018-niveau	14.950
Valutaomregningseffekt	-9.133
Total i 2018 priser	956.679

Effekten af prisopregningen i budget 2019 betyder en inflationskompen-

sation på 14.950 TDKK, svarende til en gennemsnitlig prisopregningsprocent på 1,6 %. Effekten af valutaomregningen til DKK af institutionernes bevillinger i national valuta betyder en nedjustering af budgettet på 9.133 TDKK. Det skal dog understreges, at det ikke har nogen realvirkning på budgettets størrelse (og landenes indbetalinger) eller på størrelsen af institutionernes bevillinger. Valutakurserne benyttes alene til at omregne institutioners bevillinger, som udbetales i domicil-landets valuta, til DKK.

I tabellen på side 7 og 8 ses fordeling af rammen på budgetsektorer for 2019.

Sammenstilling af budget 2019 og 2018 (årets priser)

		Budget 2019	Budget 2018	Difference	
				Nom.	Korr.
1.	MR Samarbejdsministrene	265.713	262.059	3.654	-533
	a. Prioriteringsbudgettet	90.990	88.351	2.639	1.204
	b. Internationalt samarbejde	61.010	60.657	353	-608
	i. Heraf kontorerne*	16.108	16.015	93	-161
	c. Nordisk Ministerråds fælles- aktiviteter og sekretariatet	113.713	113.051	662	-1.129
	i. Heraf sekretariatet (NMRS)	80.903	80.433	470	-804
2.	MR Uddannelse og Forskning	222.086	221.338	748	1.208
	a. Generelle forsknings- og uddannelsesinitiativer	4.463	3.427	1.036	966
	b. Politikudvikling mv.	15.460	15.954	-494	-738
	c. Mobilitets- og netværks- programmer	85.033	81.510	3.523	2.184
	d. NordForsk (institution)	96.789	100.224	-3.435	-1.002
	e. Forskning i øvrigt	20.341	20.223	118	-202
3.	MR Social- og Helsepolitik	41.799	43.290	-1.491	-1.433
	i. Heraf Nordens Velfærdscenter (institution)	19.247	19.661	-414	0
4.	MR Kulturpolitik	181.622	176.797	4.825	2.232
	a. Generelle kultursatsninger	56.002	51.637	4.365	3.483
	b. Børn og Unge	6.381	6.344	37	-63
	c. Film og Medier	32.410	32.222	188	-322
	d. Kunstområdet	31.944	31.760	184	-318
	e. Nordiske Kulturhuse (institutioner)	48.156	48.144	12	-481
	f. Andre kultursatsninger	6.729	6.690	39	-67
5.	MR Fiskeri og havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug	42.125	42.164	-39	78
	a. Fiskeri	6.611	6.512	99	-5
	b. Jord- og Skovbrug	28.588	28.823	-235	95
	i. Heraf NordGen (institution)	20.937	21.409	-472	-21
	c. Levnedsmidler	6.926	6.829	97	-12
6.	MR Ligestilling	9.376	9.322	54	-93

Sammenstilling af budget 2019 og 2018 (årets priser)

		Budget 2019	Budget 2018	Difference	
				Nom.	Korr.
7.	MR Bæredygtig Vækst	129.593	132.402	-2.809	-1.324
	a. Erhverv	84.763	86.557	-1.794	-366
	i. Heraf Nordic Innovation (institution)	67.589	69.653	-2.064	-366
	b. Energi	12.407	13.213	-806	-632
	i. Heraf Nordisk Energiforskning (institution)	9.052	9.279	-227	0
	c. Regional	32.423	32.632	-209	-326
	i. Heraf Nordregio (institution)	10.545	10.881	-336	-109
8.	MR Miljø og Klima	47.180	46.402	778	36
9.	MR Arbejdsmarkedspolitik	14.373	14.292	81	-143
	i. Heraf NIVA (institution)	3.562	3.508	54	0
10.	MR Økonomi- og Finanspolitik	1.607	1.598	9	-16
11.	MR Lovsamarbejde	1.205	1.198	7	-12
	Totalt nordisk budget	956.679	950.862	5.817	0

* Ministerrådets kontorer i Estland, Letland, Litauen og Nordvestrusland.

Hovedlinjerne i budgettet 2019

Nordisk Ministerråd er et formelt samarbejde mellem de nordiske regeringer. Ministerrådet reguleres af Helsingforsaftalen fra 1971.

Formandskabet for Nordisk Ministerråd roterer mellem landene på årlig basis. Island overtager i 2019 formandskabet fra Sverige.

Det er de nordiske samarbejdsministre (MR-SAM), som har det overordnede ansvar for at koordinere arbejdet i Nordisk Ministerråd. Derudover udføres samarbejdet i ti fagministerråd samt et ad hoc-ministerråd for digitalisering.

Den totale ramme for det nordiske budget er i år uændret i forhold til 2018. I maj 2017 blev der indledt en proces for at identificere områder med behov for særlige strategiske satsninger. På baggrund af sektorernes indspil blev der identificeret tre særligt prioriterede områder: digitalisering, mobilitet og profilering/kultursatsning uden for Norden. I budgettet for 2019

er der derfor sket en omfordeling af den totale ramme mellem sektorerne for at afsætte 30 millioner DKK til nye initiativer med henblik på at styrke arbejdet på disse områder.

Det betyder, at der er afsat ekstra ressourcer til MR-Fiskeri og Havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug, MR-Vækst, MR-Miljø og Klima samt MR-Uddannelse for at støtte arbejdet med digitalisering. Der afsættes desuden midler til at finansiere arbejdet med at opfylde ministererklæringen vedrørende "Digital North" via det nyetablerede MR-Digital og statsministrenes erklæring fra maj 2018 om 5G.

I 2018 blev der gennemført en undersøgelse af mulighederne for at øge mobiliteten i Norden. Der afsættes 7 millioner DKK til at følge op på rapportens rekommandationer og sektorernes indspil. Der afsættes desuden 3 millioner DKK til MR-U for at styrke arbejdet med Nordplus og dermed fremme mobiliteten i Norden.

Indsatsen med henblik på profilering og positionering af Norden i udlandet videreføres på samme niveau som i 2018 (cirka 10 millioner DKK), hvoraf det foreslås, at 5 millioner DKK overføres til MR-K's ramme for en kultursatsning i udlandet.

Endvidere fortsætter formandskabsprojekterne fra Norge (2017) og Sverige (2018) i 2019. Desuden lancerer Island sine prioriterede formandskabsprojekter.

Budgettet bliver udarbejdet på baggrund på fagministerrådernes bidrag til prioriteringer og præsenteres som generalsekretærens budgetforslag i juni 2018. Forslaget sendes herefter i høring i de nordiske lande. Samarbejdsministrene vil træffe beslutning om budgetforslaget i september 2018. Det endelige budget for Nordisk Ministerråd 2019 vedtages af de nordiske samarbejdsministre i november 2018 efter diskussioner med Nordisk Råd.

Nordisk Ministerråds politiske prioriteringer 2019

Arbejdet med at sikre, at det nordiske samarbejde forbliver et dynamisk og relevant redskab, når det gælder håndtering af fælles politiske udfordringer i Norden, fortsætter i 2019.

I 2019 er følgende tre områder identificeret som særligt prioriterede: digitalisering, mobilitet og profilering/kultursatsning uden for Norden.

Et værktøj, som kan bidrage til øget relevans i det nordiske regerings-samarbejde, er de nordiske samarbejdsministres prioriteringsbudget. Dette budget, hvis formål er at muliggøre og facilitere igangsættelsen af nye og større tværgående projekter/programmer samt landenes formandskabssatsninger, har eksisteret siden 2013.

Ud over at finansiere de strategiske prioriteringer bruges prioriteringsbudgettet 2019 blandt andet til en fortsat finansiering af statsministerinitiativet om nordiske løsninger på globale samfundsudfordringer. Initiativet, som har til formål at fremme

og øge kendskabet til fælles nordiske initiativer, som kan imødekomme den globale efterspørgsel på innovative samfundsløsninger, skal ses i en sammenhæng med det nye nordiske samarbejdsprogram om 2030-agendaen, som skal bidrage til de nordiske landes opfølgning på 2030-agendaen.

Der vil desuden blive arbejdet videre inden for det brede nordiske samarbejdsprogram om integration af flygtninge og indvandrere. Det skal her bemærkes, at prioriterede aktiviteter fra programmet vedrørende demokrati, inklusion og sikkerhed (2016-2018) føres videre inden for rammerne af samarbejdsprogrammet om integration.

I tråd med Nyt Norden-reformen lægges der også et stort fokus på opfølgningen på de strategiske analyser af det nordiske samarbejde på arbejdsmarkeds-, miljø- og socialområdet i budgettet for 2019. Der reserveres desuden midler til at igangsætte en ny analyse i løbet af året.

Nordisk Ministerråd prioriterer fortsat menneskers og virksomheders grænseoverskridende aktiviteter i Norden højt via Grænsehindringsrådet og dets arbejde. Herudover forventes det, at en ny tværgående plan for mobilitet bliver implementeret.

Der er kommet et større fokus på internationale spørgsmål og EU-spørgsmål i Nordisk Ministerråd som følge af Nyt Norden-reformen. I dag har alle ministerråd internationale spørgsmål og EU-spørgsmål på dagsordenen, hvilket resulterer i fælles erklæringer og aktiviteter i relation til EU og andre internatio-

nale aktører. Der foregår også en koordinering og et samarbejde mellem landene i nationale lovgivningsprocesser og om implementering af EU-lovgivning.

Nordisk Ministerråd har endvidere konstateret, at interessen for Norden er stigende rundt om i verden. Derfor fortsætter ministerrådet arbejdet med profilering og positionering af Norden som en attraktiv region i forhold til både turisme, erhvervsliv og international kapital. Parallelt med dette fortsætter også statsministerinitiativet om nordiske løsninger på globale samfundsudfordringer.

Drøftelser med Nordisk Råd om Nordisk Ministerråds budget 2019

I efteråret 2018 blev der gennemført politiske forhandlinger mellem Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd om ministerrådets budgetforslag, som resulterede i følgende ændringer/præciseringer i budget 2019:

- at Nordisk Energiforskning (NEF) vil i 2019 udarbejde en analyse af potentialet for bæredygtig anvendelse af biomasse i Norden, særligt i forhold til transport og opvarmning. Analysen skal i videst mulige omfang perspektiveres europæisk og globalt og tage udgangspunkt i NEF's eksisterende arbejde på området. Til formålet afsættes 300.000 DKK fra Nordisk Energiforskning samt 100.000 DKK fra projektmidler skovbrug
- at, i regi af ad-hoc Ministerrådet for Digitalisering (MR-DIGITAL) afsættes i 2019-budgettet mindst 800.000 DKK til arbejdet med gensidig anerkendelse af landenes nationale e-ID, med det mål, at Norden fungerer som én region, hvad angår e-ID
- at, for at initiere et arbejde som har som sikte å reducere utslipp av mikroplast som kan havne i havmiljøet, med fokus på hovedkilden som er bildekk, avsættes 200.000 DKK under ministerrådet for Miljø og Klima. Arbejdet initieres ved en kortlægning af tiltag på nationalt niveau
- at, i budget 2019 afsættes der fra prioriteringsbudgettet 4.000.000 DKK til det svenske prioriteringsprojekt "Vård på distans och e-recept över landgränser", som inkluderer digitalisering af "nära vård"

Budgettets indtægter og landenes indbetalinger

Nordisk Ministerråds budget finansieres hovedsageligt af direkte bidrag fra landene. Som udgangspunkt indbetaler landene et beløb svarende til det samlede budget fratrukket afgift på løn, nettorenteindtægter og øvrige indtægter, jf. nedenstående

tabel. Landenes indbetalinger sker i henhold til en fordelingsnøgle, som er beregnet på baggrund af det respektive lands andel af den samlede bruttonationalindtægt i faktorpriser i Norden for de to seneste kendte år (2015 og 2016 i budget 2019).

INDTÆGTER TDKK (årets priser)	2016		2017		2018		2019	
	Budget	Ford. nøgle	Budget	Ford. nøgle	Budget	Ford. nøgle	Budget	Ford. nøgle
Afgift på løn	12.500		13.500		13.500		13.500	
Øvrige indtægter (f.eks. renter)	400		0		0		0	
Landenes bidrag	914.646		921.591		937.362		943.179	
- Danmark	177.441	19,4 %	184.638	20,2 %	197.783	21,1 %	201.840	21,4 %
- Finland	143.599	15,7 %	145.611	15,8 %	150.915	16,1 %	155.625	16,5 %
- Island	7.317	0,8 %	8.294	0,9 %	9.374	1,0 %	12.261	1,3 %
- Norge	295.431	32,3 %	292.144	31,7 %	283.083	30,2 %	267.863	28,4 %
- Sverige	290.857	31,8 %	289.380	31,4 %	296.206	31,6 %	305.590	32,4 %
Sum:	927.546	100 %	935.091	100 %	950.862	100 %	956.679	100 %

Landenes prognosticerede indbetalinger i national valuta

Det er besluttet i *Overenskomsten om adgang til videregående uddannelse*, at konsekvenserne af betalingsordningen for de nordiske lande skal reguleres over Nordisk Ministerråds budget. Beslutningen påvirker derved landenes bidrag til det nordiske budget. Betalingsordningen gælder Danmark, Finland, Norge og Sverige. Island, Grønland, Færøerne og Åland står uden for betalingsordningen. I Danmarks, Finlands, Norges og Sveriges bidrag til Nordisk Ministerråds budget tages der således hensyn til landenes gensidige betalinger, som vedrører betalingsordningen. Det er i 2018

besluttet at forlænge overenskomsten indtil videre.

Af overenskomsten fremgår det, at der skal ske betaling for 75 % af det antal studerende, som modtager studiestøtte fra det land, hvor den studerende er bosat efter gældende regler i det land, og som er indskrevet på en højere uddannelse i et andet land, som falder ind under artikel 1 i overenskomsten. Forskningsuddannelser samt studerende på uspecificeret højere uddannelse medregnes ikke i beregningsgrundlaget.

Betalingsordning, højere uddannelse TDKK

	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019*
Danmark	-83.278	-78.963	-77.718	-74.000
Finland	29.137	33.861	43.689	54.084
Island	0	0	0	0
Norge	57.479	51.225	50.375	50.160
Sverige	-3.338	-6.123	-16.346	-30.244
Sum:	0	0	0	0

* Inkluderet i beløbene er forslag til korrektion for diskrepansen i 2014-2018.

Den årlige erstatning pr. studerende er 31.334 DKK i 2019. I forbindelse med budget 2019 er der konstateret en mindre diskrepans mellem aftaleteksten og den metode, som har været anvendt til at udregne beløbet per studerende. I tabellen nederst på side 15 er der indarbejdet et forslag til korrektion af dette, jf. DOP 43/18 på møde i EK-U den 12. juni 2018.

Ministerrådet modtager statistik fra de nordiske studiestøttemyndigheder, som ligger til grund for beregningen af antal studerende mellem de nordiske lande, der indgår i ordningen.

Nedenfor vises landenes indbetalinger til Nordisk Ministerråd i det enkelte lands valuta med udgangspunkt i de af samarbejdsministrene godkendte budgetvalutakurser. Beløbene inkluderer betalingsordningen for videregående uddannelse.

Budget 2019 – Landenes indbetalinger i national valuta

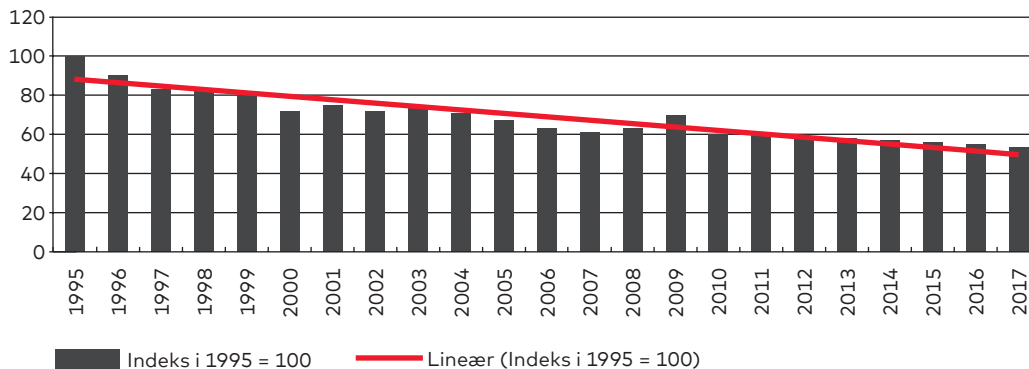
Danmark	127.840	TDKK
Finland	28.149	TEUR
Island	204.355	TISK
Norge	407.721	TNOK
Sverige	372.089	TSEK

Udviklingen i Nordisk Ministerråds budget

En måde at undersøge udviklingen i Nordisk Ministerrådets budget over langt sigt er at sammenligne budgettet med de nordiske landes samlede bruttonationalprodukt (BNP). Det nordiske BNP er summen af BNP i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige. Nedenstående graf viser budgettets andel af det nordiske BNP siden 1995, og det viser, at ministerrådets budget sammenlignet med BNP falder i perioden.

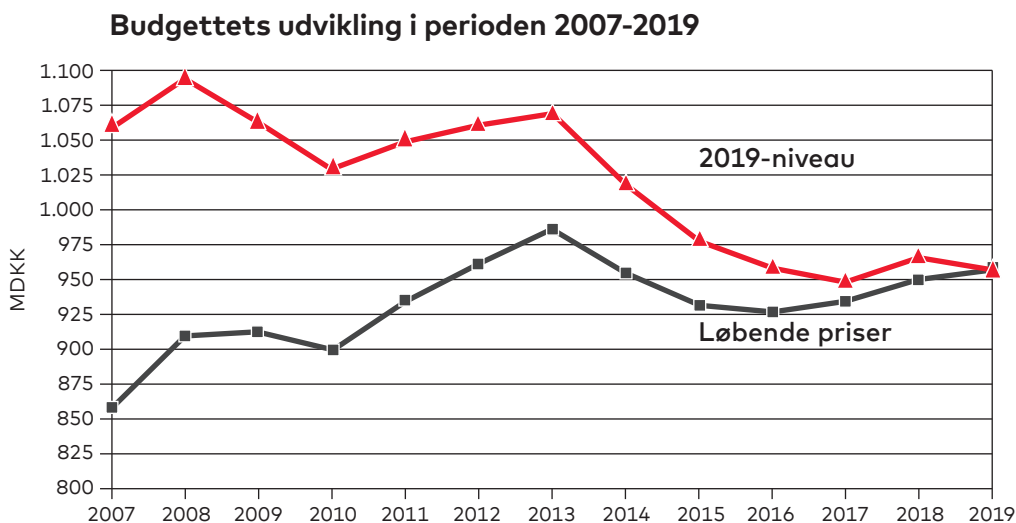
Sammenligningen er foretaget for perioden 1995-2017, og år 1995 er sat til indeks 100. Forøgelsen af budgettets relative andel i 2009 skyldes primært den økonomiske krise i 2008. Alle landenes BNP faldt i 2009 i forhold til 2008, og som følge heraf udgør ministerrådets budget det år en større andel af det nordiske BNP.

NMR budget som andel af BNP-Norden

Kilde: Eurostat.

Budgettets udvikling i perioden 2007-2019

MR-SAM har for 2019 vedtaget en ramme, der er på niveau med budget 2018.

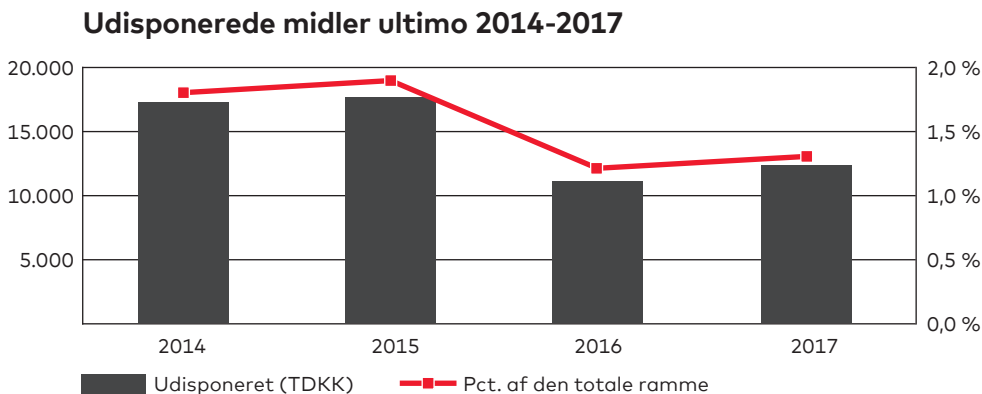
Stigningen fra 2007 til 2008 skal ses på baggrund af beslutningen i forbindelse med budget 2008 om at finansiere en del af globaliseringsindsatserne på 60 MDKK i 2008, som statsministrene lancerede i Punkaharju i Finland i juni 2007, med en forøgelse af aktivitetsrammen på 35 MDKK.

Når budgettet i faste priser i 2010 falder i forhold til 2009, og fortsat i 2011 ligger under niveauet for 2009, skyldes det de udsving, der har været i valutakurserne. I dette tilfælde skyldes det konkret det store fald i norske og svenske kroners værdi fra sidste halvdel af 2008 til midten af 2009 i forhold til danske kroner. Stigningen fra 2011 til 2012 og fortsat til 2013 skyldes på samme måde stigningen i norske og svenske kroner i forhold til danske kroner. Det

relativt store fald i faste priser i 2014 til 2015 og fortsat til 2016 skyldes, foruden nedskæringer i budgettet 2014-2016, faldet i norske og svenske

kroners værdi i forhold til danske kroner. Fortsat fald i norske og svenske kroner forklarer også nedgangen i 2016 og 2017.

Udviklingen i udisponerede midler 2014-2017

Udisponerede midler er defineret som midler, hvor der ikke er foretaget en beslutning om anvendelse til et bestemt formål. Udisponerede midler kan alene forekomme under budgetposter med projektmidler og programlignende aktiviteter, idet ministerrådet på institutioner og organisationsbidrag udbetaler alle midler til eksterne parter, som har dispositionsretten over midlerne, og derfor er disse midler i ministerrådets budget altid pr. definition 100 % disponeret. Projektmidler og programlignende aktiviteter udgjorde totalt ca. 58 % af ministerrådets budget i 2017.

I forbindelse med en tidligere modernisering af budgettet og vedtagelse af generalsekretærens forslagskatalog i 2007, besluttede MR-SAM at indføre en 20 % regel, kombineret med et minimumsbeløb på 200.000 DKK, som betød, at højst 20 % af årets budget på en budgetpost kunne videreføres til næste år; dog kunne man altid videreføre 200.000 DKK. Denne regel er med moderniseringen af budgettet i 2014 ændret til en 15 % regel, med et minimumsbeløb på 150.000 DKK.¹

Samarbejdsministrene besluttede i maj måned 2009, at fra og med

¹ Minimumsgrænsen er indført af hensyn til de små projektbudgetposter, som en procentordning alene vil ramme uforholdsmæssigt hårdt.

Udisponerede midler ultimo 2014-2017

Sektor (TDKK)	2014	% af sekt. størrelse	2015	% af sekt. størrelse	2016	% af sekt. størrelse	2017	% af sekt. størrelse	Beskåret jf. 15 % regl.
Prioriteringsbudgettet	3.939	5 %	3.841	5 %	2.372	3,10 %	3.185	3,50 %	421
Internationalt samarbejde	2.618	3 %	6.090	8 %	653	0,90 %	1.526	2,80 %	
Uddannelse og forskning	1.970	1 %	1.049	0 %	1.422	0,60 %	706	0,30 %	
Social- og helsepolitik	865	2 %	268	1 %	185	0,50 %	612	1,60 %	
MR-FJLS	1.714	4 %	122	0 %	367	0,90 %	421	1,00 %	
Kulturpolitik	593	0 %	1.473	1 %	2.453	1,40 %	2.677	1,50 %	
Ligestilling	28	0 %	142	2 %	90	1,00 %	180	2,00 %	
MR-VÆKST	2.347	2 %	1.541	1 %	1.033	0,80 %	288	0,20 %	
Miljø	629	1 %	1.111	3 %	699	1,60 %	514	1,10 %	
Arbejdslivspolitik	883	6 %	396	3 %	150	1,10 %	330	2,30 %	
Økonomi- og finanspolitik	67	4 %	191	11 %	41	2,30 %	165	8,80 %	
Lovsamarbejde	209	15 %	207	15 %	211	15,00 %	10	0,70 %	
Øvrig virksomhed	1.342	1 %	1.190	1 %	1.506	1,40 %	1.727	1,60 %	
SUM	17.204	1,80 %	17.623	1,90 %	11.182	1,20 %	12.341	1,30 %	421

virksomhedsår 2009 skal midler, som falder for 15 % reglen, tilbageføres til landene, indtil der samlet er tilbageført 35 MDKK. Beslutningen er taget på baggrund af, at budgetrammen i 2008 blev udvidet med et engangsløft på 35 MDKK til finansiering af globaliseringsinitiativerne.

Bilag 2 viser 2018 status, hvor der vises en oversigt over regnskabstal

på alle budgetposter pr. ultimo maj 2018.

Den ovenstående tabel viser de udisponerede midler for perioden 2014-2017 samt en oversigt over fordelingen af de udisponerede midler fordelt på ministerråd i TDKK og i procent af sektorens samlede ramme.

Likviditetens udvikling

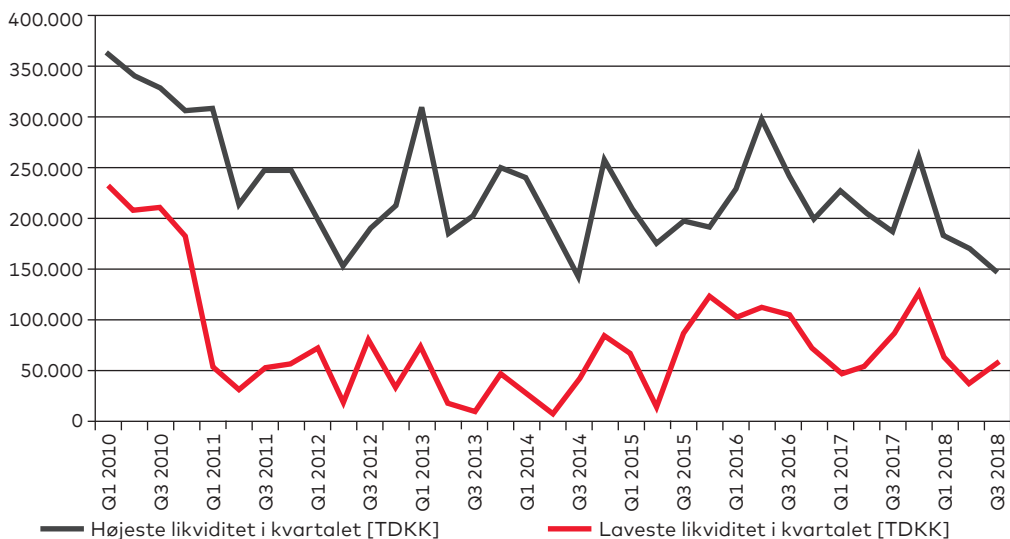
Nedenstående graf viser to serier. Den mørkegrå serie viser den samlede likviditets højeste punkt hvert kvartal, og den røde serie viser den laveste. Likviditetsbeholdningen indeholder ministerrådets totale likviditet, hvor likviditeten i anden valuta end dansk er beregnet til danske kroner.

Fra og med budgetåret 2008 er landene begyndt at indbetale 4 gange årligt mod tidligere 2 gange, som betyder et ændret mønster i minister-

rådets likviditetsbeholdning. Fra og med midten af året 2014 er landene begyndt at indbetale 8 gange om året, hvor 4 indbetalinger er i DKK og 4 er i landenes valuta.

MR-SAM besluttede i november 2010 at forskyde landenes indbetalinger med to måneder. Effekten heraf er, at ministerrådets samlede likviditet er reduceret betydeligt allerede i 2011 og på visse tidspunkter derefter er tæt på nul.

Likviditetens udvikling

Oversigt over Nordisk Ministerråds budget på budgetpostniveau

TDKK		Budget 2019	Budget 2018
	Prioriteringsbudgettet (MR-SAM)	90.990	88.351
	<i>Formandskabspuljen, Sverige</i>	<i>15.240</i>	<i>15.225</i>
1-8025	Telemedicin og e-recepter på tværs af landegrænser	4.064	4.060
1-8026	Fremme af nordiske bæredygtighedsløsninger	4.064	4.060
1-8027	Bæredygtige nordiske byer med fokus på klimasmart mobilitet	4.064	4.060
1-8028	Unge sociale inklusion og deltagelse i udsatte områder	3.048	3.045
	<i>Formandskabspuljen, Norge</i>	<i>15.241</i>	<i>15.226</i>
1-8019	Grøn omstilling og konkurrencedygtighed i nordiske byregioner	3.353	3.045
1-8020	Blå og grøn bioøkonomi	3.861	3.756
1-8021	Sundhed	2.642	2.132
1-8022	Integration	5.385	5.075
1-8023	Styrket samarbejde mellem de udenrigspolitiske institutter	0	1.015
1-8024	Nordisk energisamarbejde	0	203
	<i>Formandskabspuljen, Finland</i>	<i>0</i>	<i>15.225</i>
1-8012	Statistisk undersøgelse af nordisk bevægelighed og ydelser på tværs af grænserne	0	3.806
1-8013	Forskerudveksling mellem de nordiske udenrigspolitiske institutter	0	761
1-8014	Miljømærket Svanen, cirkulær økonomi og miljøaftryk	0	761
1-8015	Et innovativt og åbent Norden, hvor mennesker trives 2020	0	2.284
1-8016	Nordisk vejkort for Blå Bioøkonomi	0	2.284
1-8017	Socioøkonomisk nytte af arktisk overfladevand i Norden	0	1.523
1-8018	The Rising North	0	3.806

TDKK		Budget 2019	Budget 2018
	<i>Formandskabspuljen, Island</i>	15.240	0
1-8031	Havet – blå vækst i nord	5.080	0
1-8032	Bæredygtig turisme i nord	5.080	0
1-8033	Unge i Norden	5.080	0
	<i>Prioriteringspuljen</i>	45.269	42.675
1-8410	Politiske prioriteringer	3.937	5.583
1-8411	Politiske initiativer	8.128	8.722
1-8412	Til disposition for MR-SAM	2.082	2.070
1-8420	Profilering og positionering	5.314	10.333
1-8510	Nye tværgående initiativer	7.112	4.517
1-8520	Nordiske løsninger på globale samfundsudfordringer	10.394	10.333
1-8530	MR-DIGITAL	8.302	1.117

TDKK		Budget 2019	Budget 2018
	Fællesaktiviteter og sekretariatet (MR-SAM)	113.713	113.051
	<i>Nordisk Ministerråds fællesaktiviteter</i>	32.810	32.618
1-0410	Foreningerne Nordens Forbund	3.411	3.391
1-0425	Bidrag til Grønland	765	761
1-0435	Generalsekretærens reserve	436	433
1-0460	Bæredygtig udvikling (tidligere Holdbart Norden)	3.197	3.179
1-1011	Informationsaktiviteter	3.021	5.730
1-1012	Norden i Fokus	4.866	4.837
1-1013	Statistik	2.743	0
1-1030	Info Norden	6.734	6.695
1-1036	Grænsehindringer i Norden	5.167	5.137
1-1050	Tjenestemandsudveksling	1.219	1.212
1-2534	Bidrag til Nordisk Sommeruniversitet (NSU)	1.251	1.243
	<i>Ministerrådets sekretariat (NMRS)</i>	80.903	80.433
1-0180	Ministerrådets sekretariat (NMRS)	80.903	80.433

TDKK	Budget 2019	Budget 2018
Internationalt samarbejde (MR-SAM)	61.010	60.657
1-0820 Nordens nærområdesamarbejde	30.856	30.677
1-0980 Partnerskab og grænseregionalt samarbejde	1.084	1.078
1-0960 NGO-virksomhed i Østersøregionen	0	0
1-0810 Ministerrådets kontorer i Estland, Letland, Litauen og Nordvestrusland	16.108	16.015
1-0850 Internationale aktiviteter	1.853	1.842
1-0870 Arktisk samarbejdsprogram	9.212	9.159
1-0950 Hvideruslandsaktiviteter	0	0
1-0990 Samarbejde med Nordens naboer i Vest	1.897	1.886

TDKK	Budget 2019	Budget 2018
MR-U	222.086	221.338
<i>Generelle uddannelses- og forskningsindsatser</i>	<i>4.463</i>	<i>3.427</i>
2-2505 Dispositionsmidler Uddannelse og forskning	4.463	3.427
<i>Politikudvikling m.v.</i>	<i>15.460</i>	<i>15.954</i>
2-2544 Det nordiske sprogsamarbejde	7.273	7.230
2-2553 Politikudvikling, Videnssamfund og IT-infrastruktur	0	585
2-3127 Politikudvikling voksnes læring	8.187	8.139
<i>Mobilitets- og netværksprogrammer</i>	<i>85.033</i>	<i>81.510</i>
2-2513 Nordplus	79.422	75.931
2-2515 Nordic Master Programme	5.611	5.579
<i>Institution</i>	<i>96.789</i>	<i>100.224</i>
2-3100 NordForsk	96.789	100.224
<i>Forskning i øvrigt</i>	<i>20.341</i>	<i>20.223</i>
2-3180 Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA)	8.257	8.209
2-3181 Nordisk Institut for Søret (NIFS)	2.462	2.447
2-3182 Nordisk Institut for Asienstudier (NIAS)	3.900	3.878
2-3184 Nordisk vulkanologisk institut (NORDVULK)	3.986	3.963
2-3185 Nordisk Samisk Institut (NSI)	1.736	1.726

TDKK	Budget 2019	Budget 2018
MR-K	181.622	176.797
<i>Generelle kulturindsatser</i>	56.002	51.637
4-2203 Dispositionsmidler Kultur	715	711
4-2205 Nordisk Kulturfond	36.299	36.088
4-2206 Nordisk Råds priser	4.372	4.345
4-2208 Strategiske satsninger	14.616	10.493
<i>Børn og unge</i>	6.381	6.344
4-2212 Nordisk Børne- og Ungdomskomité (NORDBUK)	6.381	6.344
<i>Film og medier</i>	32.410	32.222
4-2222 Nordisk Film & TV Fond	29.350	29.180
4-2228 NORDICOM	3.060	3.042
<i>Kunstmrådet</i>	31.944	31.760
4-2251 Kultur- og kunstprogrammet	16.853	16.756
4-2253 Nordisk oversættelsesstøtte	3.190	3.172
4-2254 Nordisk-baltisk mobilitetsprogram for kultur	11.901	11.832
<i>Nordiske kulturhuse (institutioner)</i>	48.156	48.144
4-2270 Nordens hus i Reykjavik (NOREY)	12.862	13.046
4-2272 Nordens hus på Færøerne (NLH)	14.068	13.986
4-2274 Nordens institut på Åland (NIPÅ)	3.057	3.041
4-2277 Nordens institut i Grønland (NAPA)	6.593	6.555
4-2548 Nordisk Kulturkontakt (NKK)	11.576	11.516
<i>Andre kultursatsninger</i>	6.729	6.690
4-2232 Øvrige kulturvirksomheder	2.756	2.741
4-2234 Samisk samarbejde	3.973	3.949

TDKK	Budget 2019	Budget 2018
MR-JÄM	9.376	9.322
<i>Projektmidler</i>	9.376	9.322
6-4410 Projektmidler – Ligestilling	3.692	3.670
6-4420 MR-JÄM's støtteordning/ligestillingsfond	3.003	2.986
6-4480 Nordisk information for kundskab om køn (NIKK)	2.681	2.666

TDKK		Budget 2019	Budget 2018
	MR-FJLS	42.125	42.164
5-6420	Ny nordisk mad	949	953
	<i>Fiskeri</i>	6.611	6.512
5-6610	Projektmidler – Fiskeri	6.611	6.512
	<i>Jord- og skovbrug</i>	28.588	28.823
5-6510	Projektmidler Jordbrug	396	1.098
5-6520	Nordisk Kontaktorgan for Jordbrugsforskning (NKJ)	988	150
5-6310	Projektmidler Skovbrug	321	322
5-6581	SamNordisk Skovforskning (SNS)	5.946	5.844
	<i>Institutioner – jordbrug</i>	20.937	21.409
5-6585	Nordisk Genressourcecenter (NordGen)	20.937	21.409
	<i>Levnedsmidler</i>	5.977	5.876
5-6810	Projektmidler – Levnedsmidler	5.394	5.302
5-6830	Nordisk handlingsplan for bedre sundhed og livskvalitet	583	574

TDKK		Budget 2019	Budget 2018
	MR-S	41.799	43.290
	<i>Projektmidler</i>	22.552	23.629
3-4310	Projektmidler – Social- og sundhedspolitik	4.163	5.530
3-4311	Nordisk helsesamarbejde	3.389	3.336
3-4312	Nordisk socialsamarbejde	3.404	3.350
3-4320	Rådet for nordisk samarbejde om funktionsnedsættelse	1.199	1.180
3-4340	Nomesko og Nososko	2.020	1.988
3-4382	NIOM – Nordisk institut for odontologiske materialer	8.377	8.245
	<i>Institutioner</i>	19.247	19.661
3-4380	Nordens Velfærdscenter	19.247	19.661

TDKK	Budget 2019	Budget 2018
MR-VÆKST	129.593	132.402
<i>Erhverv</i>	84.763	86.557
7-5140 Projektmidler Erhverv	1.553	1.529
7-5280 Nopef	15.621	15.375
<i>Institutioner – Erhverv</i>	67.589	69.653
7-5180 Nordic Innovation (NI)	67.589	69.653
<i>Energi</i>	12.407	13.213
7-5141 Projektmidler Energi	3.355	3.934
<i>Institutioner – Energi</i>	9.052	9.279
7-3220 Nordisk Energiforskning (NEF)	9.052	9.279
<i>Regional</i>	32.423	32.632
7-5143 Implementering af samarbejdsprogrammet	6.825	6.786
7-5151 NORA	6.768	6.728
7-5160 Grænseregionalt samarbejde	8.285	8.237
<i>Institutioner – Regional</i>	10.545	10.881
7-6180 Nordregio	10.545	10.881

TDKK	Budget 2019	Budget 2018
MR-MK	47.180	46.402
8-3310 Dispositionsmidler Miljø	4.095	4.240
8-3311 Miljøsektorens arbejdsgrupper	25.136	25.326
8-3312 Nordisk Råds miljøpris	852	848
8-3320 NEFCOs miljøudviklingsfond	11.643	11.576
8-6720 SVANEN – Nordisk miljømærkning	5.454	4.412

TDKK	Budget 2019	Budget 2018
MR-A	14.373	14.292
<i>Projektmidler</i>	<i>10.811</i>	<i>10.784</i>
9-4110 Øvrige projektmidler – Arbejdsliv	1.097	1.080
9-4111 Arbejdsliv – faste udvalg	4.694	4.689
9-4120 Nordjobb	3.324	3.321
9-4130 Kommunikation om arbejdsliv	1.696	1.694
<i>Institutioner</i>	<i>3.562</i>	<i>3.508</i>
9-4180 Nordisk Institution for Videreuddannelse inden for Arbejds miljøområdet (NIVA)	3.562	3.508

TDKK	Budget 2019	Budget 2018
MR-FINANS	1.607	1.598
10-5210 Projektmidler – Økonomi- og finanspolitik	1.607	1.598

TDKK	Budget 2019	Budget 2018
Sum MR-LAG	1.205	1.198
11-7110 Projektmidler – Lovsamarbejde	1.205	1.198

Bilag 1

De nordiske institutioners bevillinger i national valuta		2019	2018	
MR-U				
2-3100	NordForsk	124.088.000	123.733.000	NOK
MR-S				
3-4380	Nordens Velfærdscenter (NVC)	26.009.000	25.534.000	SEK
MR-K				
4-2270	Nordens hus i Reykjavik (NOREY)	214.367.000	210.419.000	IKR
4-2272	Nordens hus på Færøerne (NLH)	14.068.000	13.986.000	DKK
4-2274	Nordens institut på Åland (NIPÅ)	410.400	408.700	EUR
2-2277	Nordens institut i Grønland (NAPA)	6.593.000	6.555.000	DKK
2-2548	Nordisk Kulturkontakt (NKK)	1.553.800	1.547.800	EUR
MR-FJLS				
5-6585	Nordisk Genressourcecenter (NordGen)	28.293.000	27.804.000	SEK
MR-VÆKST				
7-5180	Nordic Innovation (NI)	86.653.000	85.991.000	NOK
7-3220	Nordisk Energiforskning (NEF)	11.605.000	11.456.000	NOK
7-6180	Nordregio	14.250.000	14.131.000	SEK
MR-A				
9-4180	Institution for videreuddannelse inden for arbejdsmiljø (NIVA)	478.000	472.000	EUR

Bilag 2

Valutakurser i 2019

100 EUR	=	745 DKK
100 ISK	=	6,0 DKK
100 NOK	=	78 DKK
100 SEK	=	74 DKK

Inflationssatser i 2019

Danmark	1,6 %
Finland	1,4 %
Island	2,9 %
Norge	1,3 %
Sverige	1,86 %

Omregningsfaktoren for projektmidler er 1,6 % for år 2019.

Nordisk Ministerråd
Nordens Hus
Ved Stranden 18
1061 København K
www.norden.org